

FLICKR, CREATIVE COMMONS LICENCE, ATANAS KUMBAROV, FRANKFURT

- **Pankkivalvonta** suurten ylikansallisten pankkien osalta siirretään EKP:n tehtäväksi ja se valvoo pienempiä pankkeja kansallisten valvojen kautta, toteaa europarlamentaarikko Sari Essayah.

Lokakuuhun mennessä EKP:n on arvioitava pankkien varojen laatu ja suoritettava tulevaisuudessa mahdollisten riskien arvioinnit eli stressitestit noin 120 isoimmalle pankille.

- Tarkoitus on varmistaa, että pankkien tilanne on selvillä ennen kuin EKP marraskuun alussa ottaa suoran valvonnan tehtäväkseen, selvitti viime viikolla parlamentin talousvaliokunnassa kuultavana ollut Sabine Lautenschläger, josta tulee pankkivalvontamekanismi SSM:n hallituksen varapuheenjohtaja.

- **Ajatus** on, että pankkien ongelmat ratkaistaan ennen pankkiunionia kansallisella rahoituksella ja siihen lähdetään "puhtaalta pöydältä". En ole vielä täysin vakuuttunut, että valvojen resurssit voittavat suurten pankkien kyvyn piilotella tappioitaan ja etteikö pienissä kansallisissa pankeissa voisi piillä suuria tappioita ja heikkouksia, jotka vaativat tulevina vuosina ratkaisua, kommentoi Essayah.

EKP on toivonut lisäksi jonkinlaista hätärahoitusjärjestelmää, jos kansallinen rahoitus ei riitä. Silloin katsotaan lähinnä Euroopan Vakausmekanismin, EVM:n puoleen, josko se lainaisi jäsenmaille, jotta ne voisivat pääomittaa pankkejaan. Se edellyttää kuitenkin, että kaikki jäsenmaat, myös Suomi, ovat asiasta yksimielisiä.

Olellaista on ollut sopia missä järjestyksessä maksumiehiä pankin kriisin selvittämiseen löytyy. Tästä on parisen vuotta neuvoteltu, kun on muokattu pankkien elvytys- ja kriisinhallintadirektiiviä, BRRD:ä. Tuon direktiivin määräykset kopioidaan osaksi SRM- asetusta ja yhteinen resoluutorahasto ERF ja BRRD tulevat voimaan samanaikaisesti 1.1.2016.

- Ensin kustannukset kateetaan pankin omasta pääomasta, jota jo Baselin vanhojen sääntöjen perusteella pitää olla vähintään 3% lainakannasta. Siis ensin kärsivät pankin omistajat, sitten pankin liikkeelle laskemia velkakirjoja ostaneet, pankille pitkäaikaisia ja yli kuukauden pituisia lyhytaikaisia suojaamattomia lainoja antaneet. Kaikki alle 100.000 euron talletukset ovat talletussuojadirektiivin mukaisesti suojassa, selvittää Essayah.

Sijoittajavastuu pienentää merkittävästi rahastojen osuutta resoluution kustannuksista. Siksi ERF:iin kerättävä 1% lainakanta, noin 55 miljardia euroa, saattaa parhaassa tapauksessa riittää.

Neuvoston mukaan ERF kerätäisiin pankeilta niiden riskisyyden mukaan kymmenen vuoden aikana, joka vuosi 10% loppusummasta erillisille kansallisille tileille rahastossa. Alussa kansallinen resoluutorahaston osa on 90% osuudella vastuussa maansa pankin resoluutiokus-

Pankkiunionin riskit ja lupaukset

Pankkiunioni on tällä hetkellä EU:n kärkihanke ja sitä ajetaan epätoivoisesti maaliin ennen parlamenttivaaleja. Helpoin osa, eli pankkivalvonta on jo ratkaistu.

tannuksista ja yhteisvastuussa olisi 10%. Kansallisten osuuksien yhteisvastuuta pankin resoluution kustantamisessa lisätään 10% vuosittain kunnes se 2026 on 100%. Tällä kompromissilla pyritään ratkaisemaan se, että nykyisin heikot pankit heikon talouden jäsenmaissa ovat todennäköisimmin resoluution tarpeessa ja niitä ei pitäisi ottaa nopeasti yhteisvastuuseen.

Parlamentti haluaa kaikki rahat yhteisrahastoon yhteisvastuuseen heti ensimmäisenä vuotena siten, että rahasto voi ottaa lainaa ja laina maksetaan erissä takaisin tulevina vuosina.

- Itse tein SRM-direktiivin muutosesityksiä, joiden mukaan eurooppalainen resoluutorahasto ei olisi yksi keskitetty rahasto vaan kansallisten resoluutorahastojen verkosto, jossa kansalliset rahastot olisivat vastuussa vain oman maansa alueella toimivista pankeista.

- Resoluutioon asettaminen olisi ollut yhteiseurooppalaista, jotta kaikkia kohdeltaisiin tasavertaisesti. Näin pohjoisen pankit eivät joutuisi etelän pankkien ongelmien maksajiksi. Esitykseni kuitenkin hävisivät, sillä parlamentissa on vallalla pyrkimys lisätä yhteisten elinten valtaa,

Essayah kertoo.

Saksan perustuslakituomioistuin saattaisi katsoa, että SRF on laitton, koska se kerää eräänlaista piiloveroa pankeilta ja pankkien asiakkaathan lopulta maksavat kaikki kustannukset. Siksi 28 jäsenmaan muodostamassa neuvostossa on päädytty siihen, että tarvitaan sekä asetus että valtiosopimus. Parlamentti vastustaa tätä.

Pankin elvytys- tai selvitystilaan asettaminen tulee tapahtua viikonlopun aikana, muuten sijoittajat pakenevat ja pankin tila romahtaa. Parlamentti pitää

liian kömpelönä ja hitaana neuvoston esittämää päätöksentekomallia, jossa päätökseen osallistuisivat kaikkien kansallisten pankkivalvojen edustajat. Näistä väännetään vielä tiukasti ja siksi parlamentti lisäsi painetta neuvostoon päin keskustelemalla ja äänestämällä asiasta viime viikolla Strasbourgissa.

Parlamentin ja neuvoston välillä on niin suuri ero, että tiukoissa neuvotteluissa voi tulla seinä vastaan. Komissaari Michel Barnier on esittänyt kompromisseja, mutta kummankin on vaikea tulla toista vastaan.

Esa Erävalo

Pankkiunionin kolme osaa

- Euroopan keskuspankin suorittama yhteinen pankkivalvonta kansallisten pankkivalvojen avustuksella. EKP saa suoraan valvottaviin suurimmat ylikansalliset pankit. Kansalliset pankit siirtyvät EKP:n ohjeistamilta kansallisilta pankkivalvoilta EKP:n valvontaan erityisten vaikeuksien kohdatessa.
- Resoluutiomekanismilla ajetaan alas elinkelvottomia pankkeja. Sen käytössä tulee olemaan resoluutorahasto. Piiriin kuuluvat vain euromaat, tosin muutkin saavat halutessaan liittyä.
- Elvytys- ja kriisinhallintadirektiivi säätelee mm sitä, missä järjestyksessä ja miten kustannukset jaetaan omistajien, sijoittajien, kansallisten rahastojen ja valtion välillä.